

**Sprawozdanie roczne z działalności
Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie za rok 2014r
oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej na rok 2015**

- I. Realizacja budżetu w Dziale 852 pomoc społeczna
- II. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej
- III. Pomoc środowiskowa i praca socjalna
- IV „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020
- V. Pomoc instytucjonalna na terenie Miasta i Gminy Opatów
- VI. Udział Ośrodka w realizacji wypoczynku zimowego i letniego.
- VII. Świadczenia rodzinne
- VIII. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego
- IX. Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne.
- X. Środowiskowy Dom Samopomocy w Opatowie.
- XI. Karta Dużej Rodziny
- XII. Projekt systemowy „Małe kroki do sukcesu”
- XIII Wspieranie rodziny i piecza zastępcza
- XIV. Sprawy społeczności romskiej
- XV. Inne zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie:
- XVI. Zadania do realizacji i opracowania w 2015r.

Wstęp

Obecna sytuacja społeczno- ekonomiczna generuje szereg problemów w funkcjonowaniu rodzin. Brak pracy, wykonywanie pracy bez umowy o pracę, niskie świadczenia społeczne lub brak uprawnień do nich, wzrost cen towarów i usług powoduje, że pomoc społeczna jest instytucją, wobec której pokłada się coraz większe nadzieje na rozwiązanie problemów. Oczekiwania wobec nas są bardzo duże. Wielość problemów do rozwiązania, która determinuje pozostawanie rodzin w kryzysie jest bardzo duża, nakład pracy wkładany w pomoc rodzinie także. Nie wszystkie braki można wyrównać, zwłaszcza, kiedy sięgają one podstaw np. brak mieszkania, minimalnych środków na życie w przypadku ofiar przemocy domowej. Ośrodek Pomocy Społecznej wykorzystuje wszystkie dostępne narzędzia przewidziane przepisami prawa. Musimy jednak mieć świadomość, zarówno my pracujący w systemie pomocy społecznej, jak i rodziny do nas zgłaszające się, że pomoc społeczna nie odpowie na wszystkie potrzeby m.in. dlatego, że nie taka jest jej rola i nie taki zakres możliwości. Wobec problemu konkretnej rodziny musi stanąć szereg instytucji do tego powołanych w poszczególnych aspektach życia tj. służba zdrowia, instytucje rynku pracy, jednostki oświaty, ubezpieczeń społecznych, wymiaru sprawiedliwości itp. Zadania wg. naszych kompetencji wykonujemy z największą starannością. W 2014r. Ośrodek został wskazany jako realizator kolejnych nowych zadań tj. wypłatę dodatków energetycznych, wydawanie Kart Dużej Rodziny oraz pomoc dla kombatanów. Zakres realizacji wszystkich zadań przedstawiamy w niniejszym opracowaniu.

I. Realizacja budżetu w Dziale 852 pomoc społeczna

Budżet Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie w 2014r.ogółem zamknął się kwotą 5 966 915,82zł. w tym na zadania zlecone wydatkowana została kwota 4 764 968,12zł. na zadania własne 1 201 947,70zł.

Budżet na świadczenia pomocy społecznej oraz świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny był wielokrotnie weryfikowany. Na bieżąco sporządzany bilans potrzeb w zakresie realizacji świadczeń. Sporządzane analizy dotyczące zakładanej liczby osób uprawnionych oraz przewidywanej liczby i wysokości świadczeń w tym głównie z uwagi na weryfikację kryteriów dochodowych w pomocy społecznej oraz zmianę wysokości zasiłków rodzinnych.

W tym celu uzgodnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie z Wydziałem Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, Panią Skarbnik UMiG Opatów, pisma oraz pobyty osobiste. Dzięki współpracy jw. oraz bieżącej weryfikacji budżetu zachowana była płynność środków finansowych oraz właściwa i terminowa realizacja świadczeń. **Sposób wydatkowania środków w poszczególnych rozdziałach przedstawia zał. nr 1 do sprawozdania.**

II. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie

Ośrodek Pomocy Społecznej kierowany jest na podstawie jednoosobowego kierownictwa

W skład Ośrodka Pomocy Społecznej wchodzi następujące stanowiska pracy:

1. Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie,
2. Główny Księgowy – 1 etat
3. Komórka d.s św. rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 3 etaty,
4. Stanowiska pracy ds. świadczeń w tym dodatki mieszkaniowe – 3 etaty,
5. Stanowisko pracownik socjalny oraz pomoc instytucjonalna, koordynacja i współdziałanie – 1 etat,
6. Pracownicy socjalni (praca w terenie) – 4 etaty,
7. Opiekunka usług opiekuńczych (zadania własne gminy) – 1 etat,
8. Opiekunka usług specjalistycznych (zadania zlecone gminie wynikające z Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego – 1 etat,
9. Informatyk rejonowy w Ośrodku Pomocy Społecznej w Opatowie – ½ etatu
10. Środowiskowy Dom Samopomocy w Opatowie – 3,5 etatu

W 2014r. (na dzień 31/12/2014r.) w Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych było 20 pracowników (19 etatów) na podstawie umowy o pracę. W tym 4 pracowników zatrudnionych było w Środowiskowym Domu Samopomocy w Opatowie /funkcjonuje w strukturach OPS). Ponadto realizacja zadań wzmocniona na przestrzeni roku poprzez zatrudnienie na umowę zlecenie (m.in. specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci niepełnosprawnych, usługi opiekuńcze).

W 2014r. 2 pracowników było długotrwale nieobecnych w pracy (świadczenie rehabilitacyjne, urlop wychowawczy).

Kwalifikacje zawodowe poszczególnych pracowników:

– 15 pracowników posiada wykształcenie wyższe

- 5 pracowników posiada wykształcenie średnie (w tym 2 osoby dyplom pracownika socjalnego, 2 osoby dyplom pielęgniarki, 1 osoba dyplom opiekun osób starszych)

Nadmienia się, iż w tut. Ośrodku odbywały staż 4 osoby, w tym 1 osoba -umowa o staż ze Stowarzyszeniem „Nasze Kobylany” i 3 osoby z PUP Opatowie.

Pracownicy Ośrodka, aby sprostać kolejnym wyzwaniom systematycznie poszerzają swoją wiedzę, śledzą bieżące zmiany w przepisach, biorą udział w szkoleniach, seminariach, kursach doskonalących i konferencjach tematycznych. (w tym szkoleń bezpłatne organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego w ramach Projektu EFS „Edukacja receptą na lepsze jutro”)

Tutejszy Ośrodek pracuje w wielu programach komputerowych: - do obsługi świadczeń pomocy społecznej jest SI POMOST, od 2013r. rozszerzony o moduł „wsparcie rodziny”, do obsługi dodatków mieszkaniowych. (NDM+) firmy RADIX w Gdańsku, - do obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (SR) firmy Sygnity w Krakowie rozszerzony o moduł „windykacja” do celu przygotowywania dokumentów do egzekucji zaległości dłużników alimentacyjnych, - programy księgowo, z aplikacją do przelewów elektronicznych (HOMENET), program kadry-płace i finansowo-księgowo aplikacja firmy PROGMAN z Gdyni. **Ponadto Ośrodek korzysta z platformy komunikacyjnej (SEPI) do współpracy między PUP a OPS.** Zasady współpracy określa zawarte Porozumienie między jednostkami. Platforma umożliwia dwukierunkową wymianę danych dotyczących beneficjentów obszaru rynku pracy i pomocy społecznej na poziomie lokalnym (powiat-gmina).

Obsługę informatyczną zapewnia informatyk. Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie uczestniczy we wdrożeniu projektu informatycznego „**Emp@tia**”. Jest to projekt rządowy współfinansowany przez UE Wdrożenie projektu oznacza nowe oprogramowanie i nowoczesne rozwiązania dla jednostek pomocy społecznej. Ośrodek otrzymał terminale mobilne, których podstawowym zadaniem jest realizacja wywiadów środowiskowych w terenie w formie elektronicznej.

W 2014r. Ośrodek rozpoczął elektroniczny przekaz dokumentów za pośrednictwem platformy e-PUAP (skrzynka podawcza). Dokumenty przekazywane tą drogą opatrzone są podpisem elektronicznym oraz nadawane mogą być z profili zaufanych. Informacja o adresie skrzynki podawczej została umieszczona na stronie internetowej OPS.

III. Pomoc środowiskowa i praca socjalna

Pomocy społecznej na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: *ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych), braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej oraz z powodu klęski żywiołowej lub ekologicznej.*

Pracownicy socjalni zajmują się więc problemami, które zagrażają prawidłowemu funkcjonowaniu społeczeństwa i starają się „złagodzić” nierówności które niekorzystnie oddziałują na osobę, rodzinę i społeczeństwo.

Terenem działania Ośrodka Pomocy Społecznej jest Miasto i Gmina Opatów (ludność -12062 mieszkańców). Decyzja o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wymaga przeprowadzenia uprzednio wywiadu środowiskowego (rodzinnego).

Wywiad środowiskowy przeprowadza pracownik socjalny w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny. Pracownicy socjalni docierają do środowisk klientów pomocy społecznej (w tym do 28 sołectw) pieszo, samochodem służbowym UMiG oraz doraźnie samochodem Straży Miejskiej w Opatowie.

Pracownik socjalny przeprowadzając wywiad środowiskowy (rodzinny) bierze pod uwagę indywidualne cechy, sytuację osobistą, rodzinną, dochodową, majątkową osoby samotnie gospodarującej lub osób w rodzinie. Wywiady środowiskowe sporządzane są zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012r. poz. 712).

Kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej są zależne od wielkości rodziny. Ich wysokość określa Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2012r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. z 2012r., poz. 823). Kryteria wynoszą odpowiednio: 542zł. dla osoby samotnie zamieszkałej i 456zł. na osobę w rodzinie.

W 2014 roku objęto pomocą 311 rodzin, tj. 834 osoby w rodzinach (środki własne gminy i zlecone) wydając decyzje dla 492 osób. Pracą socjalną objęto 505 rodzin, w tym 200 rodzin wyłącznie praca socjalna (zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym).

Pracownicy Ośrodka we współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na płaszczyźnie pomocy społecznej podejmowali działania:

1) w zakresie sytuacji dzieci i rodzin o trudnej sytuacji materialnej i z problemami wychowawczymi, a także rodzin zastępczych, odnośnie rodzin niewydolnych wychowawczo (m.in. rodziny z problemem alkoholowym oraz posiadające nadzór kuratorski). Przeprowadzono 7 wywiadów środowiskowych w sprawach ustanowienia zastępczej opieki nad dziećmi, ograniczania władzy rodzicielskiej itp). Wywiady środowiskowe zostały przekazane do sądu

2) w aspekcie osób wymagających pomocy w sprawach leczniczych m.in. kontakt z lekarzami rodzinnymi oraz pielęgniarkami środowiskowymi) oraz w aspekcie posiadania uprawnień do korzystania z systemu świadczeń zdrowotnych.

3) w aspekcie osób bezrobotnych, głównie tych, które utraciły prawo do zasiłku, korzystających z różnych form aktywizacji zawodowej w związku z realizacją projektu systemowego w ramach POKL, w aspekcie potrzeby aktywizacji dłużników alimentacyjnych,

4) w aspekcie rodzin dysfunkcyjnych, występowania przemocy w rodzinach / w tym sprawy omawiane w ramach zespołu interdyscyplinarnego – 72 sprawy w ciągu roku/

5) w zakresie pomocy dla osób niepełnosprawnych - rodziny informowane są o przysługujących im uprawnieniach m.in. w ramach środków PFRON oraz sprawy dotyczące ubiegania się o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności. .

6) w celu kompleksowego udzielenia pomocy osobom uzależnionym a także członkom ich rodzin (także z wykorzystaniem działającego przy UMiG Punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków ich rodzin). W 2014r. przeprowadzono 16 wywiadów dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Praca socjalna prowadzona była także w ramach kontraktu socjalnego, zawarto 22 kontrakty, w tym 14 z uczestnikami projektu systemowego realizowanego w ramach POKL

W 2014r. zostało wydanych 16 decyzji odmownych (dla 6 osób) . Żadna z osób nie wniosła odwołania. W ramach realizacji zadań ustawowych w 2014r. udzielono pomocy w formie:

1. Zasiłków stałych – dla 67osób tj 116osób w rodzinach / 8 osób to pensjonariusze DPS w Zochcinku (realizacja zasiłków stałych w ramach dotacji celowej do zadań własnych)
2. Zasiłków okresowych – dla 129 osób tj. 405 osób w rodzinach
3. Zasiłków celowych – dla 214 osób tj. 544 osoby w rodzinach z przeznaczeniem m.in. na zakup żywności, opału czy wydatki związane z leczeniem (w tym zasiłki celowe dla uczestników projektu systemowego „Małe kroki do sukcesu” – 14 osób). W ramach tych środków zostały także poniesione wydatki na organizację pogrzebu dla 2 osób samotnych. Zakupiono paczki żywnościowe – 20 paczek – dla uczestników Spotkania Wigilijnego (po 75zł) oraz 28 paczek (po 70zł.) dla osób z problemem alkoholowym w okresie Wielkanocy.
4. Usług opiekuńczych– świadczonych w 13 środowiskach osób starszych i niepełnosprawnych (15 osób w rodzinach), w tym 3 środowiska na wsi. Pełny koszt usług opiekuńczych wynosi 18,48zł. za 1 godzinę. *Usługi opiekuńcze świadczone w oparciu o Uchwałę Nr L/414/2010 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 31 marca 2010r.w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania,*
5. Specjalistycznych usług opiekuńczych - wynikające z Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2011r. Nr 231, poz. 1375) świadczone były u 17 osób (35 osób w rodzinie), w tym 5 dzieci autystycznych. Usługi świadczone u dzieci w zakresie terapii i logopedii. Zatrudnionych było 5 osób w ramach umowy zlecenia (rotacja w ciągu roku).
6. Składek na ubezpieczenie zdrowotne – opłacono dla 56 osób pobierających zasiłki stałe oraz dla 26 osób pobierających świadczenia z tytułu opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Należy dodać, iż pracownicy tut. Ośrodka narażeni są na szereg uciążliwości związanych z obsługą „trudnych klientów”.(m.in. pod wpływem alkoholu oraz z oczekiwaniami wykraczającymi poza możliwości pomocy OPS).

IV. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020

Od 1 stycznia 2014r. obowiązuje Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014 – 2020 (M. Pol. poz. 1024). Program pozwala na wspieranie finansowe gmin ze środków budżetu państwa w realizacji zadań własnych o charakterze obowiązkowym wynikających z ustawy o pomocy społecznej tj. posiłek, świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności, świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych. Ponadto w celu objęcia pomocą większej liczby osób zostały przyjęte przez Radę Miejską w Opatowie w dniu 24 stycznia 2014r. dwie Uchwały:

- w sprawie podwyższenia kryteriów dochodowych uprawniających do przyznania nieodpłatnie pomocy w zakresie dożywiania dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” w latach 2014-2020,
- w sprawie ustanowienia programu ostonowego w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Dzięki tym regulacjom wsparcie mogły otrzymać osoby spełniające warunki wskazane w ustawie o pomocy społecznej oraz spełniające do 150% kryterium dochodowego (684zł. na osobę w rodzinie i 813zł. dla osoby samotnie gospodarującej), w szczególności:

- a) dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
  - b) Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej
  - c) Osoby i rodziny znajdujące się sytuacjach wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osoby samotne, w podeszłym wieku, chore lub niepełnosprawne.
- Przyjęte uchwały pozwoliły także na udzielenie pomocy na szczególnych zasadach dla określonej liczby dzieci z rodzin przekraczających 150% kryterium dochodowego. Dyrektorzy szkół informowali Ośrodek o potrzebie objęcia pomocą poszczególne dzieci. .

Liczba dzieci lub uczniów, którym pomoc mogła być udzielona na zasadach jw. nie mogła przekroczyć 20 % liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym. Z możliwości tej w 2014r. skorzystali

dyrektorzy 7 placówek, dotyczyło to 16 dzieci (koszt pomocy wyniósł 5126zł.)
Finansowanie zadania: środki własne gminy i dotacja celowa budżetu państwa – stosownie do Umowy dotacji Nr X/100/2014 z dnia 18 lutego 2014r. (z aneksami) zawartej pomiędzy Wojewodą Świętokrzyskim reprezentowanym przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej a Burmistrzem MiG Opatów. Nadmieniam się, iż udział własny gminy w realizacji zadania został zmniejszony do 25% (uwzględniony wniosek tut. OPS). Tą formą pomocy objęto 177 dzieci z terenu Miasta i Gminy Opatów w 10 placówkach edukacyjnych, 27 osób z problemem alkoholowym (dożywianie w okresie jesienno-zimowym w Barze „Uniwersalnym”) oraz zrefundowano posiłki 1 osobie bezdomnej (ostatnie zameldowanie Gm. Opatów, obecnie przebywa w Stalowej Woli).

Dożywianie dzieci w szkołach na łączną kwotę **85 301zł.** (część dzieci korzystała w skali roku z dożywiania zarówno w gimnazjum /I półrocze 2014/ jak i w szkole ponadgimnazjalnej /II półrocze/ lub przedszkole a następnie szkoła podstawowa , w tym:

1) Samorządowy Zespół Szkół Nr 1 w Opatowie – **52dzieci**, na kwotę **23416zł.** (pełny obiad/ 4,00zł.)
Poza dochodem - 6 dzieci (1656zł.)

2) Samorządowy Zespół Szkół Nr 2 w Opatowie – **68dzieci**, na kwotę **33244zł.** (pełny obiad/ - 4,00zł.). Poza dochodem – 4 dzieci (784zł.)

3) Szkoła Podstawowa w Kobylanach – **16dzieci** na kwotę **11 143zł.** (zupa/5,50zł.z dowozem). Poza dochodem 1 dziecko (280zł.)

4) Zespół Szkół we Włostowie – **8 dzieci**, na kwotę **2 226zł.** (przeziennie zupa i II danie/ 2,00zł.)

5) Przedszkole Publiczne w Opatowie – **12 dzieci** na kwotę **3020zł.** (pełny obiad/- 4,00zł). Poza dochodem 1 dziecko (196zł.).

6) Zespół Szkół Nr 1 w Opatowie – **10 dzieci**, na kwotę **7 232zł.** (pełny obiad/ - 4,50zł). Poza dochodem 3 dzieci (1008zł.)

7) Zespół Szkół Nr 2 w Opatowie – **4 dzieci** na kwotę **2860zł.** (pełny obiad/- 5,50zł.)

8) Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jałowesach – **4 dzieci** na kwotę **1210zł.** (pełny obiad – koszt zróżnicowany w poszczególnych miesiącach, średni koszt ok.3,84zł. Poza dochodem 2 dzieci (539zł.)

9) Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjnym „Radość życia” dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Sandomierzu – **3 dzieci** – na kwotę **950zł.** (posiłek jednodaniowy –3,00zł)

poza dochodem: Bursza Szkolna w Sandomierzu — **1 dziecko** (na kwotę **663zł.**) pełny obiad. Koszt dożywiania osób nadużywających (Bar Uniwersalny) – **27 osób** na kwotę **20699zł.** (zupa, 6,00zł.) . Środki wydatkowano także na zrefundowanie posiłku 1 osobie bezdomnej zameld. w Opatowie przebywającym w Stalowej Woli na kwotę **222 zł.**

Poza sfinansowaniem kosztów dożywiania realizowana jest również pomoc w formie przyznania zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup żywności. W okresie od 01/01/2014r. do 31/12/2014r. udzielono **284świadczeń** w formie zasiłku celowego w ramach programu jw. dla **336osób (125 rodzin) na kwotę 51 152zł.**

V. Pomoc instytucjonalna na terenie Miasta i Gminy Opatów

Na terenie Miasta i Gminy Opatów funkcjonują:

1) **Dom Pomocy Społecznej w Zochcinku dla osób przewlekle psychicznie chorych** , zasięg ponadlokalny (dla mężczyzn i kobiet). Z terenu MiG Opatów umieszczonych jest 8 osób za które gmina Opatów ponosi odpłatność do wysokości pełnego kosztu utrzymania mieszkańca. Koszt utrzymania mieszkańca w DPS w Zochcinku obowiązujący od lutego 2014r. wynosi 2773,69zł. (Zarządzenie Nr 2.2014 Starosty Opatowskiego z dnia 21 stycznia 2014r. w sprawie ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej na terenie powiatu opatowskiego w 2014r. -Dziennik Urzędowy Województwa Świętokrzyskiego z dnia 24 stycznia 2014r., poz.359). Nadmieniam się iż 3 osoby z terenu gminy Opatów umieszczone są w innych DPS tj. w Sobowie i Ostrowcu Św. gdzie koszt kształtował się na poziomie – 2928,81zł w Sobowie, i 2685zł. w Ostrowcu Św. W listopadzie została umieszczona w DPS w Kurozwałkach kolejna osoba, która zmarła w grudniu 2014r. Obciążenie gminy kosztami utrzymania pensjonariuszy DPS jest bardzo duże. Dotychczas zabezpieczone były środki w Rozdziale 852 02 Domy Pomocy Społecznej. Mając na uwadze obowiązujące przepisy Ośrodek zawiera także z osobami zobowiązanymi do alimentacji, które spełniają kryterium dochodowe, umowy dotyczące partycypowania w kosztach utrzymania członków swoich rodzin w DPS. Do kosztu utrzymania w 100% dopłacali członkowie 2 rodzin, obecnie 1 rodziny. W 2014r. wpływy od osób zobowiązanych wyniosły **25 807,05zł.** (przy wydatkach 275 464,99zł.)

2) **Schronisko dla Kobiet w Lipowej im. Brata Alberta** prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego A'Paulo, zasięg ponadlokalny. Ogółem liczba miejsc-12, zamieszkuje 3 osoby.

3) **Schronisko dla Bezdomnych w Wąworkowie** – prowadzone przez Stowarzyszenie Samotnych Rencistów, Emerytów, Inwalidów w Wąworkowie (zasięg ponadlokalny)
Miejsc – 16, mieszkańców – 13 osób, z terenu Miasta i Gminy 2 osoby. W grudniu 2014r. została przyjęta osoba z Opatowa – bez własnego źródła dochodu, z uwagi na bardzo złą sytuację mieszkaniową. Ośrodek udziela pomocy finansowej na poczet kosztów pobytu osoby w Schronisku. Opłata miesięczna **700zł**. Przyjęcia osób do Schronisk oraz zasady pobytu, odpłatności za pobyt itp. w gestii kierownictwa placówek.

4) **Warsztaty Terapii Zajęciowej** działające przy ul. Słowackiego w Opatowie. Organ prowadzący - Starostwo Powiatowe w Opatowie. Zasięg warsztatów ponadlokalny. W zajęciach biorą udział osoby niepełnosprawne z terenu gminy Opatów oraz ościennych gmin.

VI. Udział Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie w realizacji wypoczynku zimowego i letniego.

Pracownicy tut. Ośrodka biorą udział w typowaniu dzieci i młodzieży do udziału w wypoczynku:
- uzgodnienia z rodzicami i opiekunami dotyczące decyzji o wyjeździe, przygotowania dziecka, wyposażenie, godziny odjazdu i powrotu

- pilotowanie terminowego i prawidłowego wypełniania „Kart uczestnictwa”

- kontakt z organizatorem w miejscu wypoczynku,

- opieka nad dziećmi podczas dojazdu na miejsce zbiórki (dowóz i powrót dzieci na wypoczynek organizowany przez KO)

Należy dodać, iż wsparcie dla rodzin problemowych w postaci sfinansowania wypoczynku dla dzieci realizowane jest od lat. W tym czasie z tej formy pomocy miały szansę skorzystać wszystkie dzieci, w których przypadku z powodu problemów rodzinnych, sytuacji materialnej zachodziło uzasadnienie wyjazdu wakacyjnego bez obciążania kosztami rodziców. Nie wszyscy rodzice akceptują propozycję wyjazdu dziecka na zorganizowany wypoczynek /wg. propozycji pracownika socjalnego, częste są rezygnacje z proponowanego wyjazdu bez uzasadnienia, postawy roszczeniowe rodziców dotyczące preferencji miejsca wypoczynku czy standardu obowiązującego na obozie, których niezaspokojenie skutkuje rezygnacją.

Pracownicy Ośrodka propagują także wśród dzieci uczestnictwo w stacjonarnych formach wypoczynku podczas ferii zimowych oraz wakacji.

Wypoczynek zimowy:

Miejsce wypoczynku: **Murzasiczka k/Zakopanego. Liczba dzieci: 29.**

Termin wypoczynku: **od 09/02/2014 do 15/02/2014. Organizator: Komenda Hufca ZHP w Opatowie.** Środki: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowie,

Wypoczynek letni :

1) Miejsce wypoczynku: **Dąbki – /30 dzieci/,** termin wypoczynku **od 16.08.2014r. do 26.08.2014 r.** Organizator: Komenda Hufca ZHP Opatów. Środki: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowie.

2) Miejsce wypoczynku: **Kościelisko / 7 dzieci/,** termin wypoczynku **od 04.08.2014 do 15.08.2014.** Organizator: Kuratorium Oświaty w Kielcach.

Należy dodać, że dwukrotnie w ciągu roku 40 osobowe grupy dzieci z gm Opatów brały udział w wyjazdach edukacyjno – rekreacyjnych: dnia 17 czerwca 2014r. do Bałtowa oraz dnia 28 sierpnia 2014r do Krajna i na Święty Krzyż. Organizator i środki finansowe GKRPA w Opatowie. Dzieci typował Ośrodek.

VII. Świadczenia rodzinne

1. Zadaniem realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie jest także realizacja **Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013r. poz. 1456 z późn. zmianami).** Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie jest upoważniony przez Burmistrza Miasta i Gminy do wydawania decyzji oraz prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych. Wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych przyjmowane są w oparciu o ustawę jw. oraz Rozporządzenia wykonawcze do ustawy.

2. W 2014r. wydano 1016 decyzji w sprawie świadczeń rodzinnych i opiekuńczych.

Wydano 23 **decyzje odmowne** w sprawie przyznania świadczeń, z czego **4 osoby** wniosły **odwołania** od decyzji do organu odwoławczego. Wszystkie decyzje zostały utrzymane w mocy przez SKO. **Nadmienia się, iż w nowym okresie zasiłkowym od 1 listopada 2014r. do 31 października 2015r.** obowiązują podwyższone kryteria dochodowe tj. 574zł. oraz 664zł. na osobę w rodzinie, w której wychowywane jest dziecko niepełnosprawne w miejsce kryteriów 539zł. i 623zł.

3. Ośrodek realizował zadania wynikające z rozporządzeń Rady Ministrów w sprawie szczególnych warunków realizacji **rządowego programu wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego. Pomoc wypłacana była przez okres od 01.01.2014r. do 31/12/2014r. w wys. 200zł. m-nie.** Wypłacono 470 świadczeń na kwotę 94.000zł. Od 1 maja 2014r. **została podwyższona kwota świadczenia pielęgnacyjnego** na mocy Ustawy z dnia 24 kwietnia 2014r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U z 2014 r. poz. 559). Zgodnie z tą zmianą od maja 2014 roku do grudnia 2014 roku wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosi 800zł, od stycznia 2015 roku do grudnia 2015 roku świadczenie wynosi 1200 zł, natomiast od stycznia 2016 roku do grudnia 2016 roku świadczenie wynosi 1300 zł. Pierwsza waloryzacja świadczenia pielęgnacyjnego przeprowadzona zostanie w roku 2017.

4. Przywrócone uprawnienia. Z dniem 14 maja 2014r. weszła w życie. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z 2014r. poz. 567) wprowadzająca nową formę pomocy – **zasiłek dla opiekuna, dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013r.** Zasiłek dla opiekuna przysługiwał z wyrównaniem od dnia 1 lipca 2013r. do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, oraz od dnia wejścia w życie ustawy, jeżeli osoba spełniała nadal warunki do otrzymania świadczenia pielęgnacyjnego określone w ustawie o świadczeniach rodzinnych w brzmieniu obowiązującym w dniu 31 grudnia 2012r. Wysokość miesięczna zasiłku to 520zł. 40 osób otrzymało wyrównanie zasiłku wraz z odsetkami.

5. W związku z opieką nad niepełnosprawnym członkiem rodziny w 2014r. tuż. Ośrodek wypłacał następujące formy pomocy:- **świadczenie pielęgnacyjne dla 42 osób (472 świadczenia),**
- **specjalny zasiłek opiekuńczy dla 4 osób (38 świadczeń)**
- **zasiłek dla opiekuna dla 42 osób** (w tym 40 osób z wyrównaniem od 1 lipca 2013).

6. **Wywiad środowiskowy.** Przed ustaleniem prawa do zasiłku dla opiekuna i specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz w trakcie ich wypłacania przeprowadzane są wywiady środowiskowe o jakich mowa w ustawie o pomocy społecznej, które mają na celu potwierdzenie faktu właściwego sprawowania opieki nad członkiem rodziny. Pracownicy socjalni Ośrodka przeprowadził 70 wywiadów (10 –SZO, 60- zdo). Wywiady aktualizuje się co 6 m-cy

7. Dokonano ponownej korekty w zakresie opłacanych za osoby uprawnione składek na ubezpieczenie społeczne w związku z ustawowym wprowadzeniem zasiłku dla opiekuna. Zostały ponownie zgłoszone do ubezpieczeń osoby, które w związku ze zmianą ustawy o świadczeniach rodzinnych utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego a w to miejsce otrzymały zasiłek dla opiekuna z wyrównaniem od 1.07.2013r. Do ubezpieczenia społecznego z mocą obowiązywania od 1/07/2013r. zgłoszono 22 osoby. (w tym korekty za każdy miesiąc i osobę). Ponadto w okresie pobierania świadczeń z tytułu opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny przez osoby uprawnione Ośrodek prowadził postępowanie w celu ustalenia wymaganych okresów opłacania składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe. W 2014r. Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za 53 osoby oraz na ubezpieczenie zdrowotne za 26 osób.

8. Pracownicy Ośrodka nadal prowadzili postępowania wynikające ze stosowania przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w ramach państw członkowskich UE – zgodnie z określonymi procedurami współpracy i postępowania administracyjnego pomiędzy organem właściwym (tj. Ośrodkiem Pomocy Społecznej) a Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach Departament Zdrowia i Polityki Społecznej.

VIII. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Ośrodek realizuje **Ustawę z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U z 2012r. poz. 1228 z późn.zm)**

Realizacja zadań również w oparciu o przepisy wykonawcze.

Kryterium dochodowe uprawniające do pobierania świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie uległo zmianie i wynosi **725zł.** Wysokość świadczeń z funduszu alimentacyjnego pozostaje na poziomie bieżąco ustalonych alimentów , jednakże nie wyższym niż 500zł. m-nie.

W 2014r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego dla **116 osób w 68 rodzinach**. Wydano **164 decyzje administracyjnych, w tym 1 decyzję odmowną**. Nie zostały wniesione odwołania od decyzji.

Stosownie do przepisów ustawy prowadzone były działania wobec dłużników alimentacyjnych. W celu aktywizacji zawodowej osób nie wywiązujących się z obowiązku płacenia alimentów zostały skierowane pisma do **Powiatowego Urzędu Pracy w Opatowie dotyczące potrzeby aktywizacji zawodowej dłużników**. Sprawa dotyczyła **38 dłużników alimentacyjnych** pozostających bez pracy. Na podstawie powołanej ustawy organ właściwy wierzyciela występuje z wnioskiem do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużników alimentacyjnych. Do tut. Ośrodka wpłynęło **26 pism** dotyczących podjęcia działań wobec dłużników alimentacyjnych. Ponadto Ośrodek podejmował działania wobec dłużników alimentacyjnych w sytuacjach gdzie OPS jest zarówno organem właściwym wierzyciela i organem właściwym dłużnika. Przeprowadzono **45 wywiadów** oraz odebrano **45 oświadczeń majątkowych na podstawie których** przekazane zostały **informacje dotyczące dłużników do komorników sądowych prowadzących egzekucję**.

W ramach kompetencji wynikających z ustawy Ośrodek kieruje informacje do dłużników alimentacyjnych o przyznanych świadczeniach z funduszu alimentacyjnego i o wysokości dotychczasowych zobowiązań wobec skarbu państwa (**60 informacji w 2014r.**), kieruje wnioski do organów właściwych o podjęcie działań wobec dłużników zamieszkujących na innym terenie (**27 wniosków**) oraz występuje do komorników sądowych o ustalenie miejsca pobytu dłużników (**15 wniosków**). W celu zwiększenia skuteczności egzekucji kolejnych **6 dłużników** alimentacyjnych zostało zgłoszonych do **Biura Informacji Gospodarczej Info-Monitor**. Aktualnie **zgłoszonych jest 89 dłużników**. Wpisanie do Centralnej Ewidencji Dłużników uniemożliwia korzystanie z kredytów, podważa wiarygodność osoby i tym samym ma motywować do spłaty zadłużeń.

Po zakończonym okresie zasiłkowym dłużnicy alimentacyjni są zobowiązani do zwrotu organowi właściwemu wierzycielki należności w wysokości wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego łącznie z ustawowymi odsetkami. **W 2014r. Ośrodek wydał 66 decyzji w sprawie zwrotu**. W przypadku nieuregulowania należności przez dłużników zostały wystawione **upomnienia (166)**, a następnie **tytuły wykonawcze** czteropozycyjne (160) do Urzędów Skarbowych. **Ogólna liczba dłużników wynosi 127**. Postępowanie egzekucyjne prowadzone przez Urzędy Skarbowe zazwyczaj kończy się umorzeniem postępowania wobec dłużnika. Ośrodek Pomocy Społecznej jest dodatkowo obciążany kosztami egzekucyjnymi, których wysokość uzależniona jest m.in. od zadłużenia wynikającego z tytułu wykonawczego. Kwoty te dodatkowo obciążają budżet Ośrodka.

IX. Dodatki mieszkaniowe i dodatki energetyczne

Od 01/10/2003r. Ośrodek realizuje zadanie własne gminy wynikające z Ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2013r. poz. 966 z późniejszymi zmianami) Wypłata dodatków mieszkaniowych jest zadaniem własnym gminy, całkowicie finansowanym ze środków własnych, co stanowi znaczne obciążenie finansowe dla budżetu gminy. **W 2014r. zostało wypłaconych 1346 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 192 749,09zł.**

Ilość wypłaconych dodatków mieszkaniowych kształtowała się następująco:

- dla mieszkańców mieszkań komunalnych wypłacono **-971 dodatków - 141188,83zł.**
- dla mieszkańców mieszkań spółdzielczych – **186 dodatków – 23758,77zł.**
- dla mieszkańców mieszkań własnościowych oraz członków wspólnot mieszkaniowych **-126 dodatków -15887,76zł.**
- dla właścicieli domów jednorodzinnych – **9 dodatków – 1492,86zł.**
- dla innych kategorii mieszkańców - **54 dodatki – 10 420,87zł.**

Przeprowadzonych zostało 37 wywiadów środowiskowych w celu ustalenia faktycznej sytuacji majątkowej osób i rodzin, w środowiskach osób ubiegających się o pomoc po raz pierwszy.

3 pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie posiada upoważnienie Burmistrza Miasta i Gminy Opatów do przeprowadzania wywiadów środowiskowych.

Duża grupa świadczeniobiorców to osoby korzystające z pomocy społecznej, wywiady do celów dodatków mieszkaniowych w tych rodzinach nie są stosowane.

Wydano **14** decyzji odmawiających przyznania dodatku mieszkaniowego.

Nie zostały wniesione odwołania od decyzji. W ciągu roku wydano 29 decyzji wstrzymujących wypłatę dodatku mieszkaniowego z powodu nieregulowania na bieżąco należności mieszkaniowych. 22 osoby uregulowały zaległości i została przywrócona płatność dodatku.

Od 1 stycznia 2014r. Gmina realizuje zadanie z zakresu administracji rządowej - **wypłatę dodatku energetycznego na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej** - zgodnie z Ustawą z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012r., poz. 1059 z późn. zm.). **Prowadzenie postępowań w sprawie dodatków energetycznych zostało powierzone do realizacji Ośrodkowi Pomocy Społecznej.**

W 2014r. zostało wypłaconych 241 dodatków energetycznych na łączną kwotę 12973,75zł. (łącznie z 2% kosztów obsługi) w tym: -207 dodatków dla osób samotnych na kwotę 2351,52zł.

- 529 dodatków wypłaconych gospodarstwom domowym składającym się z 2 -4 osób na kwotę 8342,33zł.

- 107 dodatków wypłaconych gospodarstwom domowym składającym się z co najmniej 5 osób na kwotę 2025,51zł.

Dodatek energetyczny przysługuje osobom uprawnionym do dodatku mieszkaniowego posiadającym umowę o odbiorze energii elektrycznej. Wysokość dodatku w 2014r. (i do 30/04/2015r.) wynosiła odpowiednio: dla gospodarstw domowych jednoosobowych – 11,36zł. m-nie, 2-4 osobowych – 15,77zł. m-nie i dla liczących 5 lub więcej osób – 18,93zł. m-nie.

Zadanie w całości finansowane w ramach dotacji celowej.

X. Środowiskowy Dom Samopomocy w Opatowie

Ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnych intelektualnie (typ AB). działa od XII 2005r. Jest placówką dziennego pobytu. Docelowa liczba miejsc od VIII 2012r. zmniejszona do 23. W 2014r. na podstawie wydanych decyzji w zajęciach brało udział na przestrzeni roku 28 osób. Na dzień 31/12/2014r. uczestniczyło 25 osób. W związku z pełnym wykorzystaniem miejsc Ośrodek rozważy wniosek do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach o przywrócenie wyjściowej liczby miejsc.

Środowiskowy Dom Samopomocy oferuje: bezpieczne miejsce spotkań, możliwość samorealizacji w czasie wolnym, pomoc w stosowaniu zaleceń terapeutycznych, rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w środowisku społecznym z pomocą różnego rodzaju treningów i warsztatów terapii, organizowanie wyjść poza teren Domu oraz imprez integracyjnych na terenie Domu, poradnictwo i pomoc edukacyjną dla rodzin, możliwość korzystania ze sprzętu rekreacyjno-rehabilitacyjnego, Audio-video, internetu itp.)

Funkcjonują pracownie: kulinarna, plastyczno-rękodzielnicza, modelarska, rehabilitacyjno-sportowa, komputerowa, sala wyciszeń. W ramach rehabilitacji społecznej prowadzone są zajęcia warsztatowe w grupach i indywidualnie. Podopieczni otoczeni są także pomocą socjalną –

w zależności o posiadanych dochodów. Jest to m.in. pomoc ze strony OPS w Opatowie -stosownie do ustawy o pomocy społecznej, współpraca z PCPR w Opatowie –w zakresie uzyskania dofinansowania do udziału w turnusach rehabilitacyjnych , celu likwidacji barier architektonicznych i komunikowaniu się, współpraca z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

Udział w zajęciach SDS jest odpłatny, odpłatność uzależniona jest od dochodu na osobę w rodzinie. Odpłatność ustala się w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 250% kryterium dochodowego osoby samotnej lub osoby w rodzinie.

Dochody z tytułu odpłatności za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi stanowią dochód budżetu państwa." Ustalenie odpłatności za korzystanie z usług jw. oraz wydanie decyzji w sprawie poprzedzone jest wywiadem środowiskowym. Opłaty za pobyt w SDS w 2014r. ponosiło 2 osoby na łączną kwotę 1723,46zł.

Corocznie opracowywany jest Plan pracy Środowiskowego Domu Samopomocy w Opatowie i Sprawozdanie z działalności SDS. Dokumenty przedkładane są i zatwierdzane przez Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w terminie do 15 lutego. Dokumenty dotyczące 2015r. zostaną przekazane w wyznaczonym terminie.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Opatowie prezentuje się na terenie miasta i gminy, ale także województwa. Podopieczni biorą udział w imprezach kulturalnych, zawodach sportowych, prezentacjach plastyczno-rękodzielniczych, zajęciach organizowanych podczas wycieczek o charakterze poznawczym, spotkaniach integracyjnych z innymi SDS. Ważniejsze imprezy z udziałem uczestników SDS w Opatowie w 2014r. to:

1. Gody Opatowskie.
2. VII zawody sportowe „Zima na sportowo” w Sandomierzu
3. V i VI Rajd pieszy po Górach Świętokrzyskich (2x w roku)
4. Turniej Boccia i Biegi przełajowe – impreza sportowa towarzysząca Targom REHMED – PLUS 2014 w Kielcach,
5. 3-dniowa wycieczka do Krynicy-Zdroju i Tylicza oraz 2-dniowa do Krakowa, Wieliczki i Oświęcimia.
6. Jarmark Opatowski.
7. Wizyta Komisji Zdrowia, Opieki Społecznej i Ochrony Środowiska RM w Opatowie.
8. Wyjazdy na turnusy rehabilitacyjne części uczestników
9. Spotkanie z dzielnicowym KPP w Opatowie i młodzieżą z LO w Opatowie.
10. Spartakiada Sportowa Osób Niepełnosprawnych w Kalkowie – Godowie „Golgota Świętokrzyska 2014”
11. Organizacja Dni Otwartych w ŚDS 24-26 września 2014
12. Przedstawienia teatralne w wykonaniu aktorów z Krakowa w ŚDS (2x w ciągu roku)
13. Wystawy prac plastycznych i rękodzielniczych wykonane przez uczestników ŚDS w Opatowie w Urzędzie Miasta i Gminy w Opatowie (3x w ciągu roku)
14. Własne imprezy okolicznościowe uczestników ŚDS, w tym z udziałem członków rodzin.

XI. Karta Dużej Rodziny

Uchwałą Nr 85 Rady Ministrów z dnia 27 maja 2014r. w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (M.P. z 2014r. poz. 430) została wprowadzona dodatkowa pomoc dla rodzin wielodzietnych. Z dniem 16 czerwca 2014r. weszło w życie Rozporządzenie Rady Ministrów dnia 27 maja 2014r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych. (Dz. U. z 2014r. poz. 755).

Do realizacji zadań wynikających z programu w gminie Opatów został wskazany Ośrodek Pomocy Społecznej. Rodziny wielodzietne (z minimum 3 dzieci) otrzymywały **Kartę Dużej Rodziny**, które umożliwiają korzystanie z ulg i uprawnień określonych przez właściwych ministrów. W Ośrodku przyjmowane są wnioski o wydanie Karty, ustalane są i weryfikowane uprawnienia do korzystania z kart. Wnioski złożone w Ośrodku przekazywane są poprzez system teleinformatyczny. Wykonane przez Polską Wytwórnę Papierów Wartościowych karty wydawane są osobom uprawnionym w Ośrodku niezwłocznie po ich otrzymaniu. Wydanie Karty Dużej Rodziny nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. W 2014r. karty otrzymało 162 osoby w tym 100 dzieci i 62 osoby dorosłe. Zadanie finansowane jest z budżetu państwa. Ustalony koszt realizacji programu przez gminy wynosił 8,93zł. w 2014r. oraz 13,40zł. w 2015r. za jedną rodzinę wielodzietną.

Od 2015r. kwestie ulg dla rodzin wielodzietnych wynikające z posiadania karty reguluje Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014r. poz. 1863). Nowe przepisy przewidują, że dotychczas wydane karty zachowują ważność, podobnie jak ulgi i uprawnienia wynikające z podpisanych umów z podmiotami prywatnymi. Ustawa przewiduje takie same jak dotychczas zasady uzyskiwania i korzystania z dokumentu uprawniającego do zniżek. Zmienia się jedynie wzór wniosku o wydanie karty. Nowe przepisy wprowadzają ulgi, które będą gwarantowane ustawowo, a nie za pośrednictwem umów podpisywanych z instytucjami i podmiotami.

XII. Projekt systemowy „Małe kroki do sukcesu”

Gmina Opatów/Ośrodek Pomocy Społecznej w 2014r. wykorzystywał środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu: VII. Promocja integracji społecznej, Działanie: 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji Poddziałanie: 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Celem głównym projektu było Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, aktywizacja społeczna oraz zdrowotna współzależnionych kobiet będących klientami ośrodka pomocy społecznej z gminy Opatów. Grupę docelową projektu stanowiło 14 kobiet. Firmą szkolącą był Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Opatowie. Projekt realizowany był w okresie od kwietnia do października 2014r. Dla uczestniczek projektu zrealizowano następujące formy wsparcia:

-Podstawowy program psychoterapii dla osób współzależnionych (edukacja alkoholowa i współzależnienia, przemoc domowa),

- Ponadpodstawowy program psychoterapii dla osób współzależnionych (uczenie umiejętności ważnych i potrzebnych do życia,
- Program profilaktyki i przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Porady prawne z zakresu kodeksu rodzinnego i opiekuńczego,

W ramach projektu zaplanowano również działania o charakterze środowiskowym w ramach kontraktu socjalnego, uwzględniające instrumenty aktywnej integracji, włączenie dzieci z otoczenia osób biorących udział w projekcie dla których zorganizowano wyjazdy edukacyjno-informacyjne do Sandomierza i Bałtowa oraz wspólny wyjazd integracyjno-terapeutyczny dla dzieci uczestniczek i uczestniczek projektu do Zakopanego.

W dniu 24.10.2014r. odbyło się uroczyste zakończenie VII edycji projektu
 W spotkaniu uczestniczyli: Pan Burmistrz MiG Opatów, Z-ca Przewodniczącego Rady Miejskiej w Opatowie, radni Rady Miejskiej w Opatowie, Pani Sekretarz UMiG, Pani Skarbnik, goście z Opatowskiego Ośrodka Kultury, uczestnicy projektu wraz z dziećmi, przedstawiciele firmy szkolącej, zespół projektowy i inni zaproszeni goście. Zaproszenie na uroczyste podsumowanie projektu przyjęli także goście z Urzędu Marszałkowskiego, w tym Pani Barbara Jakacka-Green – Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej. Część artystyczna została przygotowana przez nauczycielki Panią Magdalenę Szemraj (S.Z.S. Nr 1 w Opatowie) i Panią Edytę Gwoździak (Z. Sz. 1 w Opatowie). Oprawę muzyczną przygotował Pan Paweł Żardecki z Opatowskiego Ośrodka Kultury. Uczestnicy projektu otrzymali materiały dydaktyczne i zaświadczenia potwierdzające zdobyte umiejętności. Łączna wartość projektu wynosi **110 259,00zł.**, w tym wkład własny gminy Opatów: **11577,00zł.** przeznaczony na wypłatę zasiłków celowych dla uczestników projektu, zaklasyfikowany w rozdziale 852 14. Należy dodać, iż Gmina Opatów /Ośrodek Pomocy Społecznej złożyła deklarację o przystąpieniu do realizacji projektu systemowego w ramach POKL na 2015r.

XIII. Wspieranie rodziny i pieczy zastępcza

Od 2012r. tj. od początku obowiązywania **Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** (Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm) realizatorem części zadań wynikających z Ustawy jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Nadmienia się, iż z dniem 19 września 2014r. weszły w życie kolejne zmiany do ustawy jw. W celu realizacji zadań zatrudnionych jest 2 asystentów rodziny na podstawie umowy zlecenia. Środki na zatrudnienie pozyskane w ramach „**Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014**”. Wniosek złożony za pośrednictwem Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Asystenci objęli opieką 20 rodzin z problemami wychowawczymi z terenu gminy Opatów. Planowane jest objęcie opieką asystencką kolejnych rodzin. Zatrudnienie w 2015r. jest kontynuowane w ramach środków własnych gminy. Ponadto ponoszona była odpłatność za pobyt 1 dziecka w placówce opiekuńczej (Nieskurzów) w wysokości 30% a następnie od września 2014r. - 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka (odpłatność procentowa adekwatnie do ustawy tj. drugi i trzeci rok pobytu dziecka w pieczy zastępczej) oraz za pobyt 1 dziecka w rodzinie zastępczej w wys. 10% kosztów. Zostało przedłożone sprawozdanie z wykorzystania dotacji na realizację zadania „Asystent rodziny”. Ponadto Ośrodek opracowuje sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej –zgodnie z Rozporządzeniem MP i PS z dnia 4 grudnia 2012r. (Dz. U. z 2012r. poz. 1371).

XIV Sprawy społeczności romskiej

W dniu 03/04/2014 odbyło się **spotkanie dotyczące sytuacji społeczności Romów opatowskich**. Organizatorem spotkania był Pan Burmistrz MiG Opatów, a zostało ono zorganizowane z inicjatywy Pełnomocnika Wojewody do spraw Mniejszości Narodowych i Etnicznych. Służby Wojewody reprezentowała także Pani Renata Segiecińska Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego. Udział w spotkaniu wzięli przedstawiciele Romów, reprezentanci Komendy Powiatowej Policji w Opatowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Opatowie, Samorządowego Zespołu Szkół Nr 1 i Samorządowego Zespołu Szkół Nr 2 w Opatowie, UMiG w Opatowie oraz Ośrodka Pomocy Społecznej. Obecni przygotowali obszerne informacje dotyczące działań podejmowanych wobec społeczności romskiej. Nadmienia się, że potrzeby społeczności romskiej w zakresie edukacyjnym zostały zabezpieczone na początku roku szkolnego 2014/2015.

Zakup podręczników, przyborów szkolnych oraz pozostałej wyprawki możliwy był dzięki realizacji przez gminę Opatów zadań w zakresie stypendiów szkolnych (środki własne gminy), wyprawki szkolnej (stosownie do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2014r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych) oraz pomocy finansowej wypłacanej w ramach świadczeń rodzinnych (dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego) i pomocy społecznej (zasiłki celowe i zasiłki okresowe). W 2014r. został przyjęty nowy Programu Integracji Społeczności Romskiej w Polsce na lata 2014-2020. Gmina jest zainteresowana pozyskiwaniem środków z programu. Nadmienia się, że Program Integracji jw. zakłada obowiązek tworzenia lokalnych programów integracji społecznej Romów na poziomie gminy lub powiatu. Wieloletni projekt (minimum 3-letni) ma zawierać działania odnoszące się do konkretnej społeczności i odpowiadające konkretnym problemom grupy Romów. Konstruowanie lokalnych programów powinno uwzględnia jednocześnie równolegle podejmowane działania socjalne skierowane do innych potrzebujących, aby Romowie nie byli postrzegani jako grupa konkurencyjna.

XV. Inne zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie:

1) 29 stycznia 2014r. **Pani Kierownik Ośrodka brała udział w spotkaniu w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Opatowie z przedstawicielami Kuratorium Oświaty z Kielc.** Celem spotkania była ocena pracy Poradni w ujęciu środowiskowym. Wśród uczestników spotkania byli dyrektorzy placówek oświatowych, pedagodzy, przedstawiciele placówek oraz organizacji pozarządowych współpracujących z poradnią.

2) Ośrodek przygotował i przekazał (12.02.2014r.) **materiały dla potrzeb NIK Delegatura w Kielcach.** Dane dotyczyły liczby dzieci w latach 2012, 2013 z podziałem na klasy szkolne (kl. I, kl. II, kl. III, kl. IV i kl.V oraz dzieci ze szkół ponadgminajalnych) pozostających w zainteresowaniu Ośrodka stosownie do Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. poz. 182 z późn. zm) i Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2013r. poz. 1456). Wyodrębniono dzieci spełniające oraz nie spełniające kryteria dochodowe.

3) **Została opracowana Ocena Zasobów Pomocy Społecznej w Gminie Opatów** jako wykonanie art. 16a ustawy o pomocy społecznej. Dokument został przyjęty Uchwałą Nr L/390/2014 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 22 kwietnia 2014 roku w sprawie przyjęcia oceny zasobów pomocy społecznej w Gminie Opatów za 2013 rok oraz prognozy na lata 2014 i 2015. Ocenę jw. należy sporządzać corocznie, a jej analiza wskazuje na skuteczność prowadzonych działań w sferze pomocy społecznej oraz braków w tym zakresie. Ponadto przekazane zostały dane sprawozdawcze do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie celem opracowania oceny zasobów pomocy społecznej powiatu opatowskiego.

4) **21/12/2014r. odbyło się Spotkanie Wigilijne dla osób starszych,** samotnych, niepełnosprawnych organizowane przez Akcję Katolicką przy Parafii Św. Marcina w Opatowie oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie. W świątecznej atmosferze spotkało się **20 osób** starszych. Najlepsze życzenia składali obecni: Pan Andrzej Chaniecki Burmistrz MiG Opatów, Pan Jacek Cheba - Przewodniczący Rady Miejskiej Opatowie, Pani Barbara Kłosińska Sekretarz Gminy, Ksiądz Proboszcz i księża z Parafii Św. Marcina, przedstawiciele Akcji Katolickiej oraz Kierownik i pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie. Wszystkie osoby samotne otrzymały paczki świąteczne zakupione ze środków gminy w kwocie po 75zł. oraz upominek w postaci słodyczy ufundowany przez Pana Burmistrza.

5) W 2014r. na terenie MiG Opatów 2 seniorów **obchodziło piękny jubileusz swoich urodzin.** 1 osoba obchodziła 101 urodziny, 1 osoba obchodziła 107 urodziny. Środowiska jubilatów były odwiedzane przez Burmistrza MiG Opatów, Kierownika USC Opatów oraz Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie. Dnia 17/01/2015r. jubilatka obchodziła **108 urodziny**, w dniu tym również złożono życzenia dostojnej jubilatce .

6) **Akcja ZIMA.** Rokrocznie w okresie zimowym w związku z bardzo niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi oraz potrzebą zabezpieczenia osób i rodzin przed skutkami mrozów Ośrodek Pomocy Społecznej podejmuje szybkie działania w stosunku do najbardziej zagrożonych środowisk.

Udzielenie pomocy poprzedzone szczegółową diagnozą i wizytacjami „szczególnych” środowisk. Każdorazowo uwzględniana sytuacja osób starszych, samotnych /świadczone usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze - w miarę potrzeby zwiększona liczba godzin/. Przyznawana pomoc finansowa na zabezpieczenie opału. Ponadto szeroko zakrojona akcja informacyjna odnośnie możliwości uzyskania pomocy w trudnym okresie zimowym z uwzględnieniem instytucji działających na terenie gminy /m/in. audycje w Radio Opatów/. Szczególnie zagrożone skutkami zimy są osoby bezdomne. Na terenie MiG Opatów nie występuje *zjawisko bezdomności* jako dominujący problem. Na terenie MiG Opatów przebywają natomiast osoby (również z ościennych gmin), które nie posiadają zameldowania (wymeldowane z ostatnich miejsc pobytu), zamieszkują pod różnymi adresami. Trudno przejąć odpowiedzialność za tę szczególną grupę ze względu na prowadzony przez te osoby tryb życia m.in. nadużywanie alkoholu. Nadmienia się iż w nocy z 21-22 stycznia odbyło się ogólnopolskie liczenie osób bezdomnych. Na terenie gminy odnotowano obecność 15 osób bezdomnych. Wszyscy byli mieszkańcami 2 schronisk.

7) 21 listopada 2014r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Opatowie odbyło się spotkanie z okazji **Dnia Pracownika Socjalnego**. Z pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie i Środowiskowego Domu Samopomocy w Opatowie spotkali się : Pan Andrzej Chaniecki Burmistrz Miasta i Gminy Opatów, Pani Grażyna Arczewska Przewodnicząca Komisji Zdrowia, Opieki Socjalnej i Ochrony Środowiska Rady Miejskiej w Opatowie minionej kadencji, Pani Barbara Kłosińska Sekretarz Gminy oraz Pani Martyna Rusak Skarbnik Gminy. Pan Burmistrz skierował do pracowników wyrazy uznania za trud codziennej pracy na rzecz drugiego człowieka oraz życzenia satysfakcji i radości z niesienia pomocy potrzebującym, których wymowę podkreśliły kwiaty. Kierownik Ośrodka Pani Elżbieta Chodorek doceniła całoroczną pracę i zaangażowanie całego zespołu. Szczególnie podziękowała za bardzo dobrą współpracę z władzami samorządowymi oraz Radnymi Rady Miejskiej w Opatowie, podkreślając jednocześnie jak ważne jest wsparcie i zrozumienie dla realizowanych przez Ośrodek zadań. Należy dodać, iż podczas wojewódzkich obchodów Dnia Pracownika Socjalnego zostały przyznane i wręczone przez Panią Wojewodę Świętokrzyską Bożentynę Pałkę –Korubę statuetki i listy gratulacyjne. Wśród 4 wyróżnionych w województwie jednostek , za całokształt zadań realizowanych w środowisku lokalnym na rzecz osób potrzebujących, znalazła się i list gratulacyjny odebrała Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie -Elżbieta Chodorek.

8) Ośrodek wytypował grupę 40 dzieci na potrzeby **Akcji „Serduszka”** której organizatorami byli katecheci z Samorządowego Zespołu Szkół Nr 2 w Opatowie oraz Parafia Św. Marcina w Opatowie. Dzieci otrzymały paczki „mikołajkowe”.

9) Pomoc w naturze dla mieszkańców Miasta i Gminy Opatów

W 2014r. Ośrodek Pomocy Społecznej opracowywał wykazy osób uprawnionych do otrzymania pomocy żywnościowej z Banku Żywności (w ramach Europejskiego Programu Pomocy Najbardziej Potrzebującym- PEAD). Zakwalifikowano osoby z rodzin spełniających 150% kryterium dochodowego zg. z ustawą o pomocy społecznej oraz wskazano osoby ze szczególnie trudną sytuacją życiową. W kwietniu 2014r. **wytypowano 147 rodzin (422 osoby)**. Organizatorem realizacji pomocy była **Akcja Katolicka** przy Parafii p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny (Klasztor OO Bernardynów). 2 pracowników Ośrodka uczestniczyło w wydawaniu przez Akcję Katolicką artykułów żywnościowych. Od grudnia 2014r. rozpoczęła się realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014- 2020 (PO PŻ) realizowanego w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD). Nowe zasady jednoznacznie wskazują, iż kwalifikowanie osób uprawnionych do pomocy należy do ośrodków pomocy społecznej (z wyjątkiem osób bezdomnych, które mogą być kwalifikowane przez inne organizacje). Do pomocy uprawnienia jedynie spełnienie kryterium dochodowego obowiązującego w pomocy społecznej (do 150% kryterium tj. 813zł. osoba samotna i 684zł. na osobę w rodzinie). Ośrodek wytypował **129 rodzin (394 osoby w rodzinach)** do uzyskania pomocy wg. nowych zasad. Organizacją pomocy w grudniu 2014r. zajęło się **Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Opatowskiej. Po stronie OPS zawiadamianie osób uprawnionych, wypełnianie kart kwalifikacyjnych, wydawanie żywności.** Drugim organizatorem pomocy było Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego A' Paulo w Kobylanach, gdzie do pomocy Ośrodek wytypował 5 rodziny (22 osoby w rodzinach).

10) Ośrodek informował oraz wydawał zaświadczenia dla osób spełniających kryteria wynikające z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 lipca 2014r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy uczniom na zakup podręczników i materiałów edukacyjnych. Dochód rodziny – 539 zł. na osobę (kryterium św. rodzinnych). OPS wydawał zaświadczenia potwierdzające otrzymywanie zasiłków rodzinnych oraz dodatków do zasiłku rodzinnego. Wydano 45 zaświadczeń do celu uzyskania **wyprawki szkolnej**. Ponadto ośrodek wydawał zaświadczenia do celów uzyskania **stypendium szkolnego** z UMIG Opatów (92 zaświadczenia).

11) W związku z podpisanym porozumieniem pomiędzy Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej a Centralnym Zarządem Służby Więziennej w Warszawie z dnia 13 czerwca 2000r.- w sprawie zasad współpracy w zakresie organizacji pomocy na rzecz osób zwalnianych z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz rodzin osób pozbawionych wolności) **udzielana jest pomoc osobom opuszczającym Zakłady Karne. W 2014r. pomocą finansową objęto 6 osób**, które opuściły zakłady karne. Udzielono pomocy finansowej w formie zasiłków celowych zasiłków okresowych oraz zasiłku celowego w ramach programu rządowego na zakup żywności na kwotę **2 752zł**.

12) Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził postępowania w sprawach ustalenia prawa do **bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej** finansowanych ze środków publicznych dla osób nie posiadających żadnego tytułu do ubezpieczenia, które spełniają kryteria dochodowe wynikające z przepisów ustawy o pomocy społecznej. Postępowanie prowadzone stosownie do ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zmian.). Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej świadczeniobiorcy jest decyzja wójta (burmistrza, prezydenta) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy, potwierdzająca to prawo. *Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji jw. przysługuje przez okres 90 dni od dnia określonego w decyzji.* **W 2014r. prowadzono postępowanie w stosunku do 4 osób.** (wydane 4 decyzje pozytywne).

13) Ośrodek wypłaca **wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki** nad osobą ubezwłasnowolnioną przyznane opiekunowi przez sąd. Wsparcie stosownie do ustawy o pomocy społecznej. Pomoc nie wymaga przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i wydania decyzji administracyjnej.

14) Pracownicy socjalni Ośrodka pracują w składzie **Zespołu Interdyscyplinarnego d.s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie**. Zespół realizuje założenia Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm). oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245). W 2014r. pracowano nad 72 sprawami.

15) Szlachetna Paczka.

3 pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie podjęło się pracy wolontarystycznej w ogólnopolskiej akcji krakowskiego Stowarzyszenia WIOSNA – „**Szlachetna paczka**”. **Wolontariusze z rejonu Opatowa, Włostowa i Kobylan** wytypowali **45 rodzin**. W akcję włączyli się aktywnie w roli darczyńców m.in. Pan Burmistrz Andrzej Chaniecki oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie.

16) Współpraca z Organizacjami Kombatanckimi:

- Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej- Koło w Opatowie
- Ogólnopolski Związek Żołnierzy Batalionów Chłopskich- koło w Opatowie
- Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych Zarząd Miejsko – Gminny w Opatowie.
- Związek Inwalidów Wojennych –Zarząd Koła w Opatowie.

Od maja 2014r. ulegają zmianie zasady przyznawania pomocy pieniężnej osobom walczącym o wolność. Ustawa z dnia 14 marca 2014r. o zmianie **ustawy o kombatantach** oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego oraz niektórych innych ustaw wskazuje, iż **ustalenie prawa i wypłata pomocy pieniężnej dla tej grupy osób należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę**. Wnioski o przyznanie

pomocy pieniężnej mogą być składane w ośrodkach pomocy społecznej. Przepisem wykonawczym jest Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 24 lipca 2014r. w sprawie szczególnego zakresu działania, sposobu wykonywania zadań i organizacji Urzędu do spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych (Dz. U. z 31 lipca 2014r. poz. 1022). Kryteria uprawniające do pomocy oparte są na wysokości najniższej emerytury. W 2014r. pomoc nie była realizowana. Nie były przyznane środki z budżetu państwa na realizację zadania. Kombatanci kierowali wnioski bezpośrednio do Urzędu do Spraw Kombatantów w Warszawie.

17) Współpraca ze świetlicami środowiskowymi. :

Na terenie Opatowa działają: 1) Świetlica Środowiskowa im. Św. Jana Pawła II prowadzona przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie w Opatowie (pomieszczenia starej plebanii). 2) Świetlica Środowiskowa "Nasz Mały Dom" przy Samorządowym Zespole Szkół Nr 2 w Opatowie prowadzona przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „NASZ MAŁY DOM”. Pracownicy socjalni zachęcają i typują do udziału w zajęciach świetlicowych dzieci z rodzin wymagających szeroko rozumianego wsparcia. Świetlice mają charakter otwarty dla wszystkich, którzy chcą skorzystać z zaproponowanych form działalności.

18) Zostało opracowane **sprawozdania z realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych**. Monitorowany okres dotyczył lat 2012-2014 (stan na 30/06/2014r.). Sprawozdanie zostało przygotowane w oparciu o materiały własne Ośrodka oraz materiały przedłożone przez członków Zespołu Zadaniowego powołanego do realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz referaty UMiG Opatów –wg. kompetencji. (Uchwała Nr LIX/456/2014 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 27 października 2014 roku w sprawie sprawozdania z przebiegu realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Opatów na lata 2007-2015)

19) W 2014r. Ośrodek Pomocy Społecznej przedłożył:

1. Informacje do Pana Burmistrza z działalności OPS w okresach międzysesyjnych,
2. Sprawozdanie roczne za 2014 rok Panu Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Opatowie z działalności OPS
3. Sprawozdanie roczne za 2014r. Panu Przewodniczącemu Rady Miejskiej w Opatowie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.
4. Opracowanie ankietowe do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w ramach monitoringu realizacji Świętokrzyskiego Programu Pomocy Społecznej na lata 2012-2017
5. Opracowanie ankietowe do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w ramach monitoringu Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
6. Opracowanie ankietowe do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej na temat „Profilaktyki instytucjonalnej” i „Współpracy instytucji pomocy społecznej z innymi instytucjami na terenie gminy, powiatu i województwa zajmującymi się pomocą rodzinie i jej wpływ na skuteczność działań pomocy społecznej”.
7. Opracowania dotyczące liczby dzieci i młodzieży objętej programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” do celów Kuratorium Oświaty w Kielcach.
8. Sprawozdanie z działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Opatowie do Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego Wydział Polityki Społecznej .
9. Opracowanie ankietowe do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej – dane do Raportu z realizacji Wojewódzkiego Programu Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu.

Należy dodać, iż niniejsze sprawozdanie zawiera jednocześnie opis działań podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie w zakresie problematyki społecznej, które są spójne z założeniami:

1) Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w Gminie Opatów na lata 2009-2015 (przyjęty Uchwałą Nr XXXII/261/2008 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 22/12/2008r) - dotyczy wszelkich szeroko opisanych działań na rzecz dziecka i rodziny realizowanych w ramach kompetencji OPS

2) *Programu Aktywności Lokalnej dla Miasta i Gminy Opatów na lata 2009-2015 (przyjęty Uchwałą Nr XXXV/280/2009 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 12/02/2009r.) - dotyczy głównie działań podejmowanych w ramach realizacji projektu systemowego „Małe kroki do sukcesu”.*

Sprawozdanie odzwierciedla tym samym stopień realizacji założonych zadań i stanowi dokument podsumowujący działania w zakresie programów jw. za rok 2014.

XVI. INNE ZADANIA DO REALIZACJI I OPRACOWANIA W 2015r.

1) **Rok 2015r. jest ostatnim rokiem obowiązywania wielu programów gminnych** w tym *Gminnego Systemu Profilaktyki i Opieki nad Dzieckiem i Rodziną w Gminie Opatów, Programu Aktywności Lokalnej dla Miasta i Gminy Opatów, Programu Opieki nad Dzieckiem i Rodziną oraz kluczowego dokumentu pozwalającego aplikować o środki unijne tj. Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.* Dla uwzględnienia kompleksowo wszystkich celów i określenia zadań do realizacji na kolejne lata konieczne jest powołanie zespołów zadaniowych złożonych z przedstawicieli wielu instytucji, organizacji podejmujących szeroko rozumiane sprawy społeczne.

2) **Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje pomoc w formie dożywiania.**

Został skierowany wniosek o przyznanie dotacji z rezerwy celowej budżetu państwa na dofinansowanie realizacji programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 . Przewidziano, iż liczba osób wymagających dożywiania będzie wynosiła ok. **510 osób**. W liczbie tej uwzględniono grupę dzieci do 7 roku życia (80 dzieci), grupę uczniów do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej (140 dzieci) oraz osoby pozostające w systemie pomocy społecznej otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej (274 osób) Zaplanowano także środki dla grupy dzieci, które mogą korzystać z dożywiania na wniosek dyrektorów szkół (bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego - 16 osób). Całkowity koszt zadania określony został na **162500 zł.** z czego udział środków własnych (40% udziału) stanowi kwota **65000zł.**, a wnioskowana kwota dotacji to **97500zł.**

3). **Realizacja Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U z 2012r. poz. 1228 z późn. zm.)** - działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych oraz działania wynikające z wydanych decyzji w sprawie zwrotu przez dłużnika alimentacyjnego należności z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego (m.in. upomnienia, tytuły wykonawcze kierowane do Urzędu Skarbowego, decyzje o rozłożeniu na raty itp.)- w oparciu o znowelizowane przepisy ustawy jw.

4) **Realizacja projektu Gminy Opatów/Ośrodka Pomocy Społecznej „Małe kroki do sukcesu”** Gmina Opatów /Ośrodek Pomocy Społecznej złożyła deklarację o do Świętokrzyskiego Biura Rozwoju Regionalnego w Kielcach o przystąpieniu do realizacji projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki EFS na 2015r.

5) W terminie do 30 kwietnia istnieje obowiązek sporządzenia **oceny zasobów pomocy społecznej w gminie Opatów** – jako realizacja art. 16a ustawy o pomocy społecznej. Dokument winien zostać opracowany w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe, nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej. Ocena natomiast obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów, oraz ich rozkład ilościowy. Ocena ta będzie stanowiła podstawę do planowania budżetu na rok następny.

Zadania wykonywane przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej dotyczą wielu najważniejszych aspektów życia społecznego. Nasza praca ma ogromne znaczenie dla funkcjonowania społeczności lokalnej, często borykającej się z trudnymi problemami społecznymi.

Wszystkie problemy jakie dotyczą rodziny mają przełożenie na zadania wykonywane przez Ośrodek. Planowanie potrzeb w zakresie pomocy społecznej było i jest sprawą otwartą, wymagającą ciągłej korekty trudno jest bowiem ściśle określić liczbę klientów pomocy społecznej, zmienia się wraz ze zmianą ogólnej sytuacji społecznej i ekonomicznej kraju.

Zabezpieczenie potrzeb w środowisku – ich różnorodność, złożoność wymaga głównie środków finansowych oraz pracy socjalnej.

Realizacja zadań pomocy społecznej na terenie Miasta i Gminy Opatów jest skuteczna i wszechstronna dzięki współdziałaniu tut. Ośrodka Pomocy Społecznej z instytucjami, organizacjami, ze społecznością lokalną, a szczególnie dzięki zaangażowaniu Radnych Rady Miejskiej i Władz Samorządowych Miasta i Gminy Opatów.

Wyk. w 3 egz.:

Egz. Nr 1 – Pan Jacek Cheba
Przewodniczący Rady Miejskiej w Opatowie
Egz. Nr 2 – Pan Andrzej Chaniecki
Burmistrz Miasta i Gminy Opatów
Egz. Nr 3 – A/a.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Elżbieta Chodorek

Opracowanie.:

E. Chodorek
R. Wiśniewska

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie przekazuje informację dotyczącą realizacji budżetu w Dziale 852 – Pomoc Społeczna wg poszczególnych rozdziałów w 2014 roku. Pomoc udzielana w oparciu o Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2013r. poz. 182 z późn. zm.) oraz inne akty wykonawcze. Pomoc udzielana jest w ramach zadań własnych gminy i zadań zleconych gminie.

1) Zadania zlecone gminie:

Rozdział 852 03 – Ośrodki wsparcia
Plan środków na 2014r. – **341347,00zł.**
Wydatkowano kwotę - **276347,00zł.**
Zwrot kwoty niewykorzystanej do WPS.

Rozdział 852 06 – Wspieranie rodziny
Plan środków na 2014r. – **33 539,00zł.**
Wydatkowano kwotę – **33 539,00zł.**
Środki na zatrudnienie 2 asystentów rodziny, którzy pracowali z 20 rodzinami.

Rozdział 852 12 - świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego
Plan środków – **3 652 946,00zł.**
Realizacja – **3601 916,90zł.**
Środki wydatkowano na:

- świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki ZUS – **3497006,70zł. (§ 3110 – 3372667,72zł. i częściowo § 4110 – 113 683,13zł. i odsetki § 4580-10655,85zł.)**
- wydatki rzeczowe i wynagrodzenia – **104910,20zł.**

Realizacja środków na świadczenia 3486350,85zł.:

1. zasiłki rodzinne i dodatki do nich – **1 291 782,40zł.**
(pomniejszone o nienależnie pobrane świadczenia)
2. zasiłek pielęgnacyjny – **787 032zł., tj. 5144 świadczenia**
3. świadczenie pielęgnacyjne – **344 121zł., tj. 472 świadczenia**
4. specjalny zasiłek opiekuńczy- **19760zł. tj. 38 świadczeń**
5. zasiłek dla opiekuna – **322677,60zł. tj. 657 świadczeń**
6. jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka- **73000zł., tj. 73 świadczenia**
7. składki na ubezpieczenie społeczne – **113 683,13zł.**
8. świadczenia z funduszu alimentacyjnego – **534 294,72zł. – 1239 świadczeń.**

Realizacja zasiłków rodzinnych i dodatków do nich (pomniejszone o nienależnie pobrane świadczenia):

zasiłki rodzinne - **854 078,40zł., tj. 8625 świadczeń**

dodatki do zasiłku rodzinnego:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka **42000zł., tj. 42 świadczenia**
- dodatek z tyt. opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – **65 004zł., tj. 171 świadczeń.**

- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka -**71 890zł.**, tj. **392 świadczenia**.
  - dodatek z tyt. kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego -**62 460zł.**, tj. **808 świadczeń**
  - dodatek z tyt. podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania – **41 410zł.**,tj. **709 świadczeń**
  - dodatek z tyt. rozpoczęcia roku szkolnego- **53 900zł.**, tj.**539świadczeń**,
  - dodatek z tyt. wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – **101 040zł.**,
tj. **1263świadczenia**
- Łącznie kwota dodatków do zasiłku rodzinnego wynosi **437 704zł.**,tj.**3924 świadczenia**.

Rozdział 852 13 – składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Plan dotacji w 2014r. – **§ 2010 – 13 636zł.**, z której wykorzystano **12.819zł.**

oraz **§ 2030 – 20 699zł.**, z czego wykorzystano **19 956,55zł.**

Ogółem w tym rozdziale wydatkowano kwotę **32 775,55zł.**

Zwrot niewykorzystanej dotacji w § 2010 – **817,00zł.** i w § 2030 – **742,45zł.**

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacono dla 56 osób pobierających zasiłki stałe i dla 26 osób pobierających świadczenia z tytułu opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.

Rozdział 852 14 – zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Plan dotacji w 2014r. – **180 000zł.**

Realizacja – **180 000zł.**,

Rozdział 852 15 – dodatki energetyczne

Plan dotacji w 2014r. § 2010 – **13 166,83zł.**

Realizacja – **12 973,75zł.**

Rozdział 852 16 – zasiłki stałe.

Plan dotacji – **249 452,00zł.**

Realizacja – **246 469,31zł.**

Rozdział 852 28 – usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Plan dotacji na 2014r. – **65 073,00zł.**

Wykorzystano środki – **53 426,78zł.**

Rozdział 852 19 - Ośrodki Pomocy Społecznej

Plan dotacji na 2014r. **§ 2030 –106 154,00zł.**

Wydatkowano kwotę – **106 154,00zł.** z przeznaczeniem na dofinansowanie zatrudnienia pracowników socjalnych i informatyka

Plan dotacji na 2014r. **§ 2010 – 2436,00zł.**, z czego całość wydatkowano na wypłatę wynagrodzenia dla opiekuna prawnego i koszty obsługi..

Ogółem wydatki w rozdziale 852 19 wyniosły **108 590,00zł.**

Rozdział 852 95 – pozostała działalność

Plan dotacji na 2014 rok – **99310,46zł.** z czego:

- § 2010 – **97512,00zł.** z przeznaczeniem na dodatki do świadczeń pielęgnacyjnych, z czego wykorzystano **96778,00zł.**

- § 2010 – **1798,46zł.** z przeznaczeniem na obsługę KRD, z czego wykorzystano **276,83zł.**

-§ 2030 – **121 875,00zł.**, wykorzystano w całości na realizację Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

2) Zadania własne gminy:

Rozdział 852 02 Domy Pomocy Społecznej

Plan środków: **282 000,00zł.**

Realizacja : **275 464,99zł.**

Rozdział 852 04 – Rodziny zastępcze

Plan środków: **16 852,00zł.**

Realizacja: **11 715,76zł.**

Rozdział 852 06 - Wspieranie rodziny

Plan na 2014r. – **15 567,00zł.** Wydatkowano kwotę **3 801,65zł.** jako wkład własny Gminy Opatów do Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na 2014r. -Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

Rozdział 852 14 - zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Plan środków na 2014r. – **138 000,00zł.**

W tym na realizację:

- zasiłków okresowych – **10 000,00zł.**

- zasiłków celowych – **116 423,00zł.**

-zasiłków celowych dla uczestniczek projektu systemowego „Małe kroki do sukcesu” realizowanego przez Gminę Opatów/Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (EFS) – jako wkład własny Gminy w wys.**11 577,00zł.**

Rozdział 852 28 – usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze (zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym) .

Plan środków – **70 325,00zł.**

Wydatkowano środki – **55 805,55zł.** (zatrudniona 1 opiekunka – umowa o pracę (1 etat) oraz 1 opiekunka na umowę zlecenie.

Rozdział 852 95 – pozostała działalność.

Rozdział ten obejmuje realizację Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Plan środków w 2014r. – 40 625,00zł.

Realizacja - 40 625,00zł.

Realizacja środków stosownie do Porozumienia, wysokość kwoty wynika ze zmniejszonego wkładu własnego gminy Opatów do 25% całości realizacji zadania.

Rozdział 852 15 Dodatki mieszkaniowe

Plan środków na 2014r. – **197 600,00zł.**

Realizacja środków – **192 749,09zł.**

Środki w ramach zadań własnych gminy.

Rozdział 852 19 Ośrodki Pomocy Społecznej

Plan środków : **550 538,00zł.**

Realizacja środków – **483 784,55zł.**

Nadmienia się, iż w 2014r. przyznane zostały dodatkowo środki przez Wojewodę Świętokrzyskiego na dofinansowanie zadań własnych w kwocie **29459,00zł.**

Powyższe zwiększenie pozwoliło na zaoszczędzenie środków własnych gminy.

Projekt systemowy „Małe kroki do sukcesu”

Łączna wartość projektu wynosi : **110 259,00zł.**, w tym wkład własny gminy Opatów: **11 577,00zł.** przeznaczony na wypłatę zasiłków celowych dla uczestników projektu, zaklasyfikowany w rozdz. 852 14.(wydatkowano w całości)
Plan dotacji na realizację projektu wynosił **98 682,00zł.** , wydatkowano – **82 272,47zł.**

Ogółem w 2014r. w dziale 852 pomoc społeczna wydatkowano kwotę – 5 966 915,82zł., co przy planie rocznym 6 201 141,29zł. daje wskaźnik wykonania 96,22% w tym:

- zadania zlecone - 4764 968,12zł.
- zadania własne - 1201 947,70zł.

Nadmieniam się, iż budżet Ośrodka Pomocy Społecznej na świadczenia pomocy społecznej oraz świadczenia rodzinne i z funduszu alimentacyjnego jest na bieżąco weryfikowany. Sporządzane są analizy dotyczące zakładanej liczby osób uprawnionych oraz przewidywanej liczby i wysokości świadczeń.

W tym celu dokonywane są uzgodnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie z Wydziałem Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, pisma oraz pobyty osobiste. Bardzo pozytywnie układa się także współpraca Ośrodka Pomocy Społecznej z Panią Skarbnik MiG Opatów. Dzięki współpracy jw. oraz bieżącej weryfikacji budżetu zachowana jest płynność środków finansowych oraz właściwa i terminowa realizacja zadań.

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej

mgr Elżbieta Chodorek